

2010 m. birželio 15 d., antradienis

Pažanga įgyvendinant Tūkstantmečio vystymosi tikslus: laikotarpio vidurio apžvalga besirengiant 2010 m. rugsėjo mėn. JT aukščiausiojo lygio susitikimui

P7_TA(2010)0210

2010 m. birželio 15 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl pažangos įgyvendinant Tūkstantmečio vystymosi tikslus. Laikotarpio vidurio peržiūra besirengiant 2010 m. rugsėjo mėn. JT aukšto lygio susitikimui (2010/2037(INI))

(2011/C 236 E/07)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2000 m. rugsėjo 8 d. Jungtinių Tautų tūkstantmečio deklaraciją,
- atsižvelgdamas į Europos Vadovų Tarybos susitikimą, vyksiantį 2010 m. birželio 17–18 d., kuriame bus aptariami Tūkstantmečio vystymosi tikslai (TVT),
- atsižvelgdamas į įsipareigojimus dėl pagalbos apimtys, pagalbos Afrikai į pietus nuo Sacharos ir pagalbos kokybės, kuriuos Didysis Aštuntukas (G8) prisiėmė 2005 m. Gleniglso aukščiausiojo lygio susitikime ir visuose vėlesniuose G8 ir Didžiojo dvidešimtuko (G20) aukščiausiojo lygio susitikimuose,
- atsižvelgdamas į 2009 m. rugsėjo 24–25 d. Pitsburge vykusį G20 aukščiausiojo lygio susitikimą ir į 2009 m. balandžio 2 d. Londone vykusį G20 aukščiausiojo lygio susitikimą,
- atsižvelgdamas į 2009 m. liepos 8–10 d. L'Akviloje (Italija) vykusį G8 aukščiausiojo lygio susitikimą,
- atsižvelgdamas į Europos konsensumą dėl vystymosi ⁽¹⁾ ir ES elgesio kodeksą dėl papildomumo ir darbo pasidalijimo įgyvendinant vystymosi politiką ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į 2002 m. kovo 18–22 d. Monterėje (Meksika) vykusioje Tarptautinėje vystymosi finansavimo konferencijoje priimtą Monterėjaus konsensumą,
- atsižvelgdamas į Paryžiaus deklaraciją dėl pagalbos veiksmingumo ir Akros veiksmų darbotvarkę,
- atsižvelgdamas į Adis Abeboje priimtą raginimą skubiai imtis veiksmų užtikrinant gimdyvių sveikatą ir Berlyne priimtą raginimą imtis veiksmų bei dokumentą „NVO strateginės galimybės“ (pastarieji du dokumentai priimti paminint Tarptautinės konferencijos gyventojų ir vystymosi klausimais 15-ąjį jubiliejų (TKGV/15)),
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 208 straipsnį, kuriame nustatyta, kad „Sąjunga atsižvelgia į vystomojo bendradarbiavimo tikslus savo įgyvendinamos politikos srityse, kurios gali turėti įtakos besivystančioms šalims“,
- atsižvelgdamas į 2005 m. balandžio 12 d. Komisijos komunikatą dėl vystymosi politikos darnos ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1905/2006, nustatantį vystomojo bendradarbiavimo finansinę priemonę ⁽⁴⁾ (Vystomojo bendradarbiavimo priemonė, VBP),

⁽¹⁾ OL C 46, 2006 2 24, p. 1.

⁽²⁾ 2007 m. gegužės 15 d. Tarybos išvados 9558/2007.

⁽³⁾ COM(2005)0134 galutinis.

⁽⁴⁾ OL L 378, 2006 12 27, p. 41.

2010 m. birželio 15 d., antradienis

- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (Lisabonos sutarties) 7 straipsnį, kuriame daryk patvirtinama, kad ES užtikrins savo politikos ir veiklos nuoseklumą ir atsižvelgs į visus savo tikslus,
  - atsižvelgdamas į 2009 m. birželio mėn. 19 d. Tarptautinėje darbo konferencijoje visuotiniu sutarimu priimtą Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) Tinkamo darbo darbotvarkę ir TDO Visuotinį darbo vietų paktą,
  - atsižvelgdamas į 2009 m. liepos mėn. JT Generalinio Sekretoriaus pranešimą dėl Tūkstantmečio deklaracijos įgyvendinimo,
  - atsižvelgdamas į 2010 m. sausio mėn. paskelbtą Jungtinių Tautų vystymo programos (JTVP) pranešimą „Siekiant Tūkstantmečio vystymosi tikslų. Pasiekus pusiaukelę“,
  - atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Dvylikos punktų ES veiksmų planas Tūkstantmečio vystymosi tikslams pasiekti“⁽¹⁾,
  - atsižvelgdamas į Tarybos išvadą dėl pažangos įgyvendinant Europos kovos su ŽIV/AIDS, maliarija ir tuberkulioze išorės veiksmų programą (2007–2011 m.),
  - atsižvelgdamas į 2008 m. lapkričio 6 d. Teisingumo Teismo sprendimą dėl Europos investicijų banko (EIB) paskolų išorės šalims⁽²⁾,
  - atsižvelgdamas į savo 2006 m. balandžio 6 d. rezoliuciją dėl pagalbos veiksmingumo ir korupcijos besivystančiose šalyse⁽³⁾,
  - atsižvelgdamas į savo 2007 m. birželio 20 d. rezoliuciją „Tūkstantmečio vystymosi tikslai. Pusiaukelė“⁽⁴⁾,
  - atsižvelgdamas į savo 2008 m. rugsėjo 4 d. rezoliuciją dėl gimdyvių mirtingumo problemos⁽⁵⁾, 2009 m. kovo 24 d. rezoliuciją dėl TVT sutarčių⁽⁶⁾ ir 2010 m. kovo 25 d. rezoliuciją dėl pasaulinės finansų ir ekonomikos krizės poveikio besivystančioms šalims ir vystomajam bendradarbiavimui⁽⁷⁾,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Vystymosi komiteto pranešimą ir Tarptautinės prekybos komiteto nuomonę (A7-0165/2010),
- A. kadangi pagal Lisabonos sutartį skurdo mažinimas ir panaikinimas yra pagrindinis ES vystymosi politikos tikslas, taip pat moralinis įsipareigojimas bei ilgalaikis pačios ES interesas,
- B. kadangi ES, kaip daugiausia pasaulyje pagalbos teikiantis subjektas, ir jos valstybės narės turi imtis pagrindinio vaidmens rugsėjo mėn. vykstančiame TVT susitikime ir užimti plataus užmojo, vieningą poziciją, kuri galėtų būti svarbus veiksnys siekiant TVT įgyvendinti numatytu laiku,
- C. kadangi ES šiuo metu trūksta apie 20 mlrd. eurų savo TVT išlaidų įsipareigojimams vykdyti,

⁽¹⁾ COM(2010)0159 galutinis.

⁽²⁾ Byla C-155/07, Europos Parlamentas prieš Europos Sąjungos Tarybą, OL C 327, 2008 12 20, p. 2.

⁽³⁾ OL C 293 E, 2006 12 2, p. 316.

⁽⁴⁾ OL C 146 E, 2008 6 12, p. 232.

⁽⁵⁾ OL C 295 E, 2009 12 4, p. 62.

⁽⁶⁾ OL C 117 E, 2010 5 6, p. 15.

⁽⁷⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2010)0089.

2010 m. birželio 15 d., antradienis

- D. kadangi kai kurios ES valstybės narės mažina savo lėšas, skirtas pagalbai,
- E. kadangi pasaulinių finansinių sandorių vertė tapo 70 kartų didesnė nei pasaulio BNP,
- F. kadangi neprognozuojama pagalba gali būti žalinga ją gaunančioms šalims ir kadangi teikiant geresnės kokybės pagalbą galėtų likti papildomi 3 mlrd. eurų per metus ES ir jos valstybių narių biudžetui, skirtam vystymuisi ⁽¹⁾,
- G. kadangi 82 proc. naujų TVF paskolų teko Europos šalims, o mažiausiai išsivysčiusioms šalims (MIŠ) būtų naudinga gauti daugiau naujų TVF paskolų,
- H. kadangi, nors G20 susitikimai reprezentatyvesni nei G8 susitikimai, JT tebėra plačiausias forumas pasaulinio valdymo klausimams spręsti,
- I. kadangi ES politikos nenuoseklumas neturi mažinti vystymosi finansavimo poveikio,
- J. kadangi migrantų perlaidos į kilmės šalis besivystančių šalių ekonomikai duoda mažiausiai 300 mlrd. JAV dolerių per metus ⁽²⁾,
- K. kadangi, nors siekiant kai kurių TVT ir pasiekta vilčių teikianti pažanga, šiuo metu nė vienas iš aštuonių TVT nepasiektas ir tik rodant tvirtą politinę valią per penkerius metus, likusius iki 2015 m. termino, bus galima įgyvendinti TVT,
- L. kadangi kai kurios MIŠ yra tokioje padėtyje, kad jos nepasieks jokių TVT tikslų,
- M. kadangi neseniai ištikusios maisto ir kuro krizės kartu su pasauliniu ekonomikos nuosmukiu ir klimato kaita pakenkė praeito dešimtmečio pažangai mažinant skurdą,
- N. kadangi žemės nuosavybė skatina asmenis, šeimas ir bendruomenes kontroliuoti savo pačių vystymąsi ir apsirūpinti maistu vietos lygmeniu,
- O. kadangi klimato kaitos poveikio mažinimas besivystančiose šalyse iki 2020 m. gali kainuoti apie 100 mlrd. JAV dolerių kasmet ⁽³⁾, o ekonomikos nuosmukis – mažiausiai antra tiek ⁽⁴⁾,
- P. kadangi peržiūrint TVT nereikėtų užmiršti vidutines pajamas gaunančių besivystančių šalių padėties, kadangi šioms šalims ir toliau reikalinga pagalba, kad jos galėtų įgyvendinti visą savo vystymosi potencialą,
- Q. kadangi pramoninės šalys atsakingiausios už klimato kaitą bei už finansų ir ekonomikos krizę,
- R. kadangi daugėja skurstančių darbuotojų ir pažeidžiamose darbo vietose dirbančių žmonių,
- S. kadangi dėl taikos ir saugumo, demokratijos ir politinio stabilumo stokos neturtingos šalys dažnai negali išnaudoti viso savo vystymosi potencialo,
- T. kadangi įsigalėjus korupcijai mažėja produktyvumas, atsiranda nestabilumas ir atgrasomi užsienio investuotojai,

⁽¹⁾ „Pagalbos veiksmingumo darbotvarkė. Europos lygmens politikos privalumai“, Europos Komisija, 2009 m. spalio mėn.

⁽²⁾ „Migracijos ir migrantų perlaidų į kilmės šalis tendencijos 2009 m.“, Pasaulio bankas, 2009 m. lapkričio mėn.

⁽³⁾ „Tarptautinio kovos su klimato kaita finansavimo didinimas. Europos pasiūlymai Kopenhagos susitarimui“, (COM(2009)0475).

⁽⁴⁾ „Plaukimas prieš srovę. Kaip besivystančios šalys reaguoja į pasaulinę krizę“, Pasaulio bankas, 2009 m. kovo mėn.

2010 m. birželio 15 d., antradienis

- U. kadangi paskaičiuota, jog neteisėti kapitalo srautai iš besivystančių šalių sudaro 641–941 mlrd. JAV dolerių, ir kadangi dėl šio kapitalo nutekėjimo kenkiama besivystančių šalių pajėgumams kurti nuosavus išteklius ir skirti daugiau lėšų skurdui mažinti ⁽¹⁾;
- V. kadangi, nors pasiekta didelės pažangos įgyvendinant kai kuriuos su sveikata susijusius TVT, prasčiausiai sekasi įgyvendinti tris su sveikata susijusius TVT, ypač tikslą mažinti gimdyvių mirtingumą,
- W. kadangi 13 proc. visų gimdyvių besivystančiose šalyse miršta dėl nesaugių abortų ir kadangi šis skaičius daug didesnis Afrikoje ⁽²⁾,
- X. kadangi per pastarąjį dešimtmetį smarkiai sumažėjo šeimos planavimo finansavimas, tenkantis vienai moteriai,
- Y. kadangi, net jei pasieksime visus TVT, vis tiek bus su skurdu susijusių problemų ir kančių neturtingose šalyse,
- Z. kadangi, jei neįvykdysime savo TVT pažadų, tai reikš, kad milijonai skurstančių žmonių ir toliau kentės, taip pat bus smarkiai pakenkta Šiaurės ir Pietų tarpusavio pasitikėjimui,

I. Finansavimas

1. tikisi, kad Europos Vadovų Taryba 2010 m. birželio mėn. vyksiančiame susitikime pritaris plataus užmojo ir vieningai ES pozicijai prieš rugsėjo mėn. įvykstant JT TVT susitikimui ir paskatins prisiimti naujų, į rezultatus orientuotų, papildomų, skaidrių ir išmatuojamų įsipareigojimų;
2. ragina valstybes nares įgyvendinti įsipareigojimus, kuriuos jos prisiėmė pritarė Europos konsensusui dėl vystymosi;
3. nurodo, kad TVT įgyvendinimas turi išlikti vienu iš pagrindinių Europos Sąjungos tikslų; pabrėžia, kad skurdo mažinimas įgyvendinant TVT turi būti neginčijamai pripažintas bendru ES vystymosi politikos pagrindu ir tai turi būti aiškiai atspindėta visų susijusių kryptų politikoje, įskaitant prekybos politiką, ir teisėkūros pasiūlymuose; mano, kad TVT neturėtų būti laikomi techniniu klausimu, kuris bus išspręstas paprasčiausiai skiriant daugiau pinigų ar sudarant daugiau prekybos galimybių, bet nenustatant esminių skurdo priežasčių ir nesistengiant jų pašalinti;
4. pabrėžia, kad neseniai paskelbtoje JT ataskaitoje „Naujas požiūris į skurdą“ pateikti duomenys ne tik kelia nerimą, bet ir aiškiai parodo, jog grėsmė, kad Tūkstantmečio vystymosi tikslai nebus pasiekti, yra reali;
5. ragina valstybes nares ne vėliau kaip iki 2015 m. įvykdyti savo pažadus 0,7 proc. pajamų skirti pagalbai;
6. ragina ES ir valstybes nares nustatyti griežtesnes atskaitomybės priemones, taikomas jų įsipareigojimui, pagal kurį iki 2015 m. 0,7 proc. BNP turi būti skiriama pagalbai, be kita ko, numatant OPV teikėjų tarpusavio vertinimo procesą, kurį vykdant Užsienio reikalų taryboje būtų vertinama pažanga siekiant 0,7 proc. BNP iki 2015 m. tikslo ir kuris būtų užbaigtas pranešimu Europos Vadovų Tarybai ir Europos Parlamentui;
7. ragina visas valstybes nares nustatyti pagalbos vystymuisi priemones ir paskelbti daugiamečius TVT tikslų įgyvendinimo tvarkaraščius; ragina Komisiją užtikrinti, kad oficiali pagalba vystymuisi (OPV) būtų visiškai skaidri, ir atitinkamai prašo jos paskelbti valstybių narių išleistas OPV sumas;
8. ragina ES ir Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) neplėsti pagalbos vystymuisi (OPV) apibrėžties ir nelaikyti skolų panaikinimo ar kitų su OPV nesusijusių finansinių srautų išlaidomis pagalbai;

⁽¹⁾ Profesorius Guttorm Schjelderup, Europos Parlamento klausymas, 2009 m. lapkričio 10 d.

⁽²⁾ Duomenys apie pasaulyje atliktus abortus, Pasaulio sveikatos organizacija ir A. F. Guttmacherio institutas, 2007 m.

2010 m. birželio 15 d., antradienis

9. ragina visas valstybes nares aktyviai imtis griežtų priemonių prieš vadinamuosius mokesčių rojus, mokesčių vengimą ir neteisėtus finansinius srautus pagal G20 šalių ir JT nuostatas, taip pat skatinti didesnę skaidrumą, be kita ko, nustatant, jog gautas pelnas ir sumokėti mokesčiai būtų sistemingai atskleidžiami ir jog būtų taikoma sistema, pagal kurią ataskaitos teikiamos kiekvienoje šalyje, siekiant, kad besivystančios šalys galėtų išsaugoti savo išteklius ir panaudoti juos savo vystymuisi;

10. ragina EIB peržiūrėti savo politiką, susijusią su finansų centrais, esančiais mokesčių rojuose, vadovaujantis griežtesniais kriterijais nei EBPO sąrašas, skirtas draudžiamų ir kontroliuojamų jurisdikcijų nustatymui, taip pat užtikrinti jos įgyvendinimą ir teikti metines pažangos ataskaitas;

11. ragina visas valstybes nares ir tarptautinę bendruomenę imtis priemonių, kad migrantų perlaidos į kilmės šalis būtų pigesnės;

12. ragina visas valstybes nares paremti JT iniciatyvas ir imtis priemonių siekiant padidinti skolintojų ir skolininkų atsakomybę valstybės skolos vertybinių popierių sandoriuose;

13. ragina visas valstybes nares ir tarptautinę bendruomenę imtis naujų pastangų ir palengvinti atskaitomybę, skaidrumą ir gerą valdymą pademonstravusių MİŠ skolų našta;

14. ragina ES teikti didelį finansavimą, skirtą padėti skurdžioms šalims kovoti su klimato kaitos ir ekonomikos krizės poveikiu; primygtinai ragina, kad šis finansavimas iš tiesų tik papildytų esamus pagalbos įsipareigojimus;

15. ragina visas valstybes nares įsipareigoti skirti gerokai daugiau išteklių vystomajam bendradarbiavimui ir neatidėliotinai pagalbai pagal kitą finansinę programą ir iš Europos plėtros fondo;

16. ragina Europos Komisiją naudotis savo turimomis bendradarbiavimo su besivystančiomis šalimis priemonėmis, įskaitant Europos kaimynystės politikos (EKP) veiksmų planus, Rytų partnerystę, Bendrąją lengvatų sistemą (BLS) ir Bendrąją lengvatų sistemą plius (BLS+), kad būtų galima toliau nustatyti ir įgyvendinti konkrečius veiksmus, kurie padėtų siekti TVT;

17. ragina visas valstybes nares gerokai padidinti pagalbą, teikiamą iš biudžeto, ypač teikiamą pagal TVT sutartis, tačiau primygtinai ragina laikytis demokratijos, žmogaus teisių, valdymo ir kitų pagrindinių kriterijų, taip pat dažniau ir geriau vykdyti stebėseną ir auditą;

18. ragina visas valstybes nares užtikrinti, kad ES tęstų veiklą ne tik teikdama paramą iš biudžeto, bet ir naudodamasi įvairiomis pasaulio ir nacionaliniu lygmenimis turimomis finansinėmis priemonėmis, įskaitant Pasaulinį kovos su ŽIV/AIDS, tuberkulioze ir maliarija fondą, taip pat pasitelkdama kitas atitinkamas organizacijas ir priemones, visų ypač pilietinės visuomenės organizacijas ir bendruomenes;

19. ragina visas valstybes nares ir toliau gerinti pagalbą teikiančių šalių veiklos koordinavimą ir, vadovaujantis Paryžiaus ir Akros deklaracijomis, panaikinti bet kokios jų pagalbos sąlygotumą, taip sumažinant pagalbą skirtą lėšų išskaidymą, o tai svarbu siekiant pagalbos nuoseklumo ir nesąlygotumo; pripažįsta, kad įvairios valstybės narės gali suteikti savo specialių žinių, susijusių su įvairiais geografiniais regionais ir vystymosi sritimis;

II. Politikos nuoseklumas vystymosi labui

20. ragina Europos Komisiją ir valstybes nares užtikrinti, kad naujojoje ES institucijų struktūroje už vystymosi fondų programų sudarymą ir prioritetų nustatymą atsakomybė ir toliau priklausytų Komisijos nariui, atsakingam už vystymąsi;

21. ragina ES imtis konkrečių veiksmų prieš skurdą ir nustatyti nuoseklią politiką, kuri apimtų prekybos, vystomojo bendradarbiavimo, ES bendrąją žemės ūkio ir bendrąją žuvininkystės politiką, siekiant išvengti tiesioginio ar netiesioginio neigiamo poveikio besivystančių šalių ekonomikai;

2010 m. birželio 15 d., antradienis

22. ragina ES vadovautis principu, kad reikia užtikrinti besivystančių šalių apsirūpinimo maistu saugumą, ir per vykstančias PPO derybas raginti visus dalyvius laikytis šio principo;
23. yra įsitikinęs, kad norint įgyvendinti Tūkstantmečio vystymosi tikslus reikia numatyti priemones, kurios padėtų didinti galimybes naudotis žemės, vandens ir biologinės įvairovės ištekliais, taip pat priemones, kuriomis būtų skatinama vietos lygmens paramos tvariam, smulkia nuosavybe paremtam žemės ūkiui politika;
24. ragina ES užtikrinti savo žvejybos susitarimų „atsparumą vystymuisi“, kad juose būtų visapusiškai atsižvelgiama į socialinį ir ekonominį poveikį vietos bendruomenėms, ypač skiriant ilgalaikę ES paramą sektoriui ir numatant sistemą, kurią taikant laivų savininkai padengia pagrįstą sąnaudų, susijusių su ES laivyno prieiga, dalį;
25. ragina ES vykdant savo prekybos politiką nespausti neturtingų šalių atverti pažeidžiamus rinkos sektorius, kai jų išsivystymo lygis užkerta jiems kelią sąžiningomis sąlygomis konkuruoti pasauliniu mastu, taip pat didinti ES pagalbos prekybai politikos palankumą neturtingiesiems;
26. ragina ES kovoti dėl to, kad PPO Dohos derybų raundas būtų užbaigtas laiku ir jo rezultatai būtų orientuoti į vystymąsi;
27. ragina su klimato pokyčiais susijusios rizikos vertinimą sistemingai įtraukti į visus politikos planavimo ir sprendimų priėmimo aspektus, įskaitant prekybos, žemės ūkio ir apsirūpinimo maistu saugumo klausimus; ragina, kad šio vertinimo rezultatai būtų naudojami apibrėžiant aiškias ilgalaikės vystomojo bendradarbiavimo politikos gaires;
28. pabrėžia, kad reikia veiksmingo pasaulinio atsako sprendžiant klimato kaitos problemą, o pramoninės šalys turėtų prisiimti atsakomybę ir imtis vadovaujamojo vaidmens kovojant su šiltnamio efektą sukeliančių dujų poveikiu, kuris kliudys pasiekti TVT, jei nebus į jį reaguojama;
29. ragina ES ir valstybes nares, kurios pasirašė Espo konvencijos Strateginio aplinkos vertinimo protokolą, visapusiškai laikytis protokolo nuostatų teikiant paramą programų ir viešųjų projektų vykdymui besivystančiose šalyse;
30. yra įsitikinęs, kad prekyba gali būti galingas ekonomikos augimo variklis, nors vystymosi problemų negalima išspręsti vien prekyba; mano, kad lėta pažanga Dohos raundo derybose kliudo tarptautinės prekybos sistemai prisidėti prie TVT įgyvendinimo; pabrėžia, kad sėkmingai užbaigus Dohos derybų raundą galėtų būti lengviau įgyvendinti ekonomikos skatinimo priemonės pasauliniu mastu; pažymi, kad JT prekybos ir plėtros konferencija (angl. UNCTAD) ir kitos institucijos atliko daugybę tyrimų, kurie rodo, kad labai liberalizavus prekybą MİŠ retai kada pavyko ilgam laikui ir gerokai sumažinti skurdą ir kad tai prisidėjo prie besivystančių šalių, ypač Afrikos šalių, prekybos sąlygų supaprastėjimo;
31. pabrėžia pastangų palengvinti besivystančių šalių integraciją į pasaulio ekonomiką svarbą; pakartoja, kad atvirumas prekybai ir parama pasiūlos pajėgumams vystyti yra svarbūs bet kokios nuoseklios vystymosi strategijos aspektai ir kad su prekyba susijusios techninės pagalbos iniciatyvos yra papildoma priemonė skurdo panaikinimo ir nepakankamo išsivystymo problemoms spręsti;
32. primena, kad besivystančių ir mažiausiai išsivysčiusių šalių prekybos pajėgumų didinimas gali padėti joms įgyti su prekyba susijusių gebėjimų ir infrastruktūrą, kurie yra būtini siekiant įgyvendinti PPO susitarimus ir gauti iš jų naudos, išplėsti jų prekybą, pasinaudoti naujomis ir esamomis prekybos galimybėmis, įgyvendinti naujus susitarimus ir prisitaikyti prie kintančių užsienio prekybos sąlygų;
33. palankiai vertina ES ir PPO lygmeniu vykdomas iniciatyvas prekybos su besivystančiomis šalimis srityje, ypač iniciatyvą „Viskas, išskyrus ginklus“ (angl. EBA), BLS ir BLS+ iniciatyvas, taip pat asimetrijos principą bei pereinamuosius laikotarpius, dėl kurių susitarta visuose galiojančiuose Europos partnerystės susitarimuose (EPS), ir ragina Komisiją įtvirtinti šią politikos strategiją; nurodo, kad taikant BLS sistemą jos naudotojams užtikrinama daugiau stabilumo, nuspėjamumo ir prekybos galimybių; pažymi, kad šalims, kurios ratifikavo ir veiksmingai įgyvendino pagrindines tarptautines konvencijas dėl tvaraus vystymosi, socialinių teisių ir gero valdymo, taikant BLS režimą teikiama papildomų lengvatų;

2010 m. birželio 15 d., antradienis

34. ragina Komisiją vykstančiose PPO ir dvišalių laisvos prekybos susitarimų derybose daugiau dėmesio skirti su vystymusi susijusiems aspektams;

35. primena, kad pagalbos prekybai strategijos tikslas – remti skurdžias ir pažeidžiamas šalis vystant pagrindinę ekonomikos infrastruktūrą ir priemones, kurių joms reikia siekiant prekybą paversti ekonomikos augimo ir vystymosi varomąja jėga; palankiai vertina Komisijos pareiškimus, kad ES jau pasiekė savo tikslą iki 2010 m. su prekyba susijusiai pagalbai (SPSP) skirti 2 mlrd. eurų, nes 2008 m. bendros ES ir valstybių narių išlaidos SPSP pasiekė 2,15 mlrd. eurų (1,14 mlrd. eurų skyrė valstybės narės, o 1,01 mlrd. eurų – ES), taip pat nurodo, kad svarbūs rezultatai buvo pasiekti vykdant platesnę pagalbos prekybai darbotvarkę, įskaitant transporto ir energetikos, gamybos sektorius ir su prekyba susijusius pakeitimus; vis dėlto ragina Komisiją pateikti išsamią informaciją (įskaitant skaičius) apie biudžeto eilutes, kurios naudojamos su prekyba susijusiai paramai ir pagalbos prekybai politikai finansuoti;

36. ragina Komisiją ir valstybes nares skirti daugiau dėmesio MIŠ ir jas remti siekiant padidinti bendrą ES pagalbos prekybai finansavimą, kuris pastaruoju metu ne itin išaugo; mano, kad, didėjant regioninės integracijos svarbai ES pagalbos prekybai darbotvarkei, reikėtų dėti daugiau pastangų siekiant užbaigti formuoti visus AKR šalims skirtus regioninės pagalbos prekybai paketus; laikosi nuomonės, kad galima padidinti pagalbos veiksmingumą dažniau naudojant bendrą analizę, bendro reagavimo strategijas ir bendrą pagalbos prekybai priemonių įgyvendinimą;

37. mano, kad Pietų šalių tarpusavio prekyba tampa sparčiai augančia pasaulinės prekybos dalimi ir kad ji gali tapti vis svarbesne užtikrinant skurdžiausių šalių vystymąsi ir ją derėtų skatinti bei remti;

III. Prioritetiniai TVT tikslai

38. ragina ES išlaikyti integruotą ir visapusišką požiūrį į TVT, pripažįstant, kad pavieniai siekiai ir tikslai yra susiję, ir nustatant minimalius skurdo pašalinimui būtinus reikalavimus;

Sveikata ir švietimas

39. ragina visas valstybes nares ir Komisiją skirti mažiausiai 20 proc. visų vystymosi išlaidų pagrindinėms sveikatos ir švietimo reikmėms, padidinti savo įnašus į Pasaulinį fondą kovai su AIDS, tuberkulioze ir maliarija, taip pat prioritetą teikti gimdyvių sveikatai bei kovai su naujagimių mirtingumu;

40. ragina besivystančias šalis mažiausiai 15 proc. savo nacionalinių biudžetų skirti sveikatos priežiūrai ir stiprinti savo sveikatos priežiūros sistemas;

41. ragina ES ir besivystančias šalis skatinti nemokamą sveikatos priežiūrą ir nemokamą mokslą;

42. ragina visas valstybes nares ir Komisiją vėl padidinti lytinės ir reprodukcinės sveikatos ir teisių užtikrinimo besivystančiose šalyse finansavimą, kurio mažėjimas kelia nerimą, taip pat remti savanoriško šeimų planavimo, saugių abortų, lytiniu keliu plintančių infekcijų gydymo ir reprodukcinės sveikatos reikmenų, kuriuos sudaro gyvybiškai svarbūs vaistai ir kontraceptikai, įskaitant prezervatyvus, teikimo politikos priemones;

43. prašo Komisijos, valstybių narių ir besivystančių šalių nuosekliai ir visapusiškai įgyvendinti 5-ą TVT (dėl gimdyvių sveikatos gerinimo), 4-ą TVT (dėl vaikų mirtingumo) ir 6-ą TVT (dėl AIDS, maliarijos ir tuberkuliozės), taip pat įgyvendinti 3-ą TVT (dėl lyčių lygybės ir moterų galimybių didinimo);

44. prašo šalių ir regionų strateginiuose dokumentuose pabrėžti, kad reikalingi kovai su moterų diskriminavimu ir prieš jas nukreipta prievarta skirti teisės aktai, skatinti moterų dalyvavimą sprendimų priėmimo ir dar kartą pabrėžti, kad reikalinga lyčių klausimą atspindinti politika;

2010 m. birželio 15 d., antradienis

45. pakartoja, kad ES turėtų remti besivystančias šalis, kurios naudojami Sutartyje dėl intelektinės nuosavybės teisių aspektų, susijusių su prekyba (TRIPS) įtvirtintomis vadinamosiomis lanksčiomis galimybėmis, kad įgyvendindamos savo nacionalines sveikatos apsaugos programas galėtų užtikrinti aprūpinimą vaistais prieinamomis kainomis; pabrėžia, kad susitarimai, kuriais garantuojama galimybė įsigyti generinių vaistų, negali būti pažeidžiami sudarant laisvos prekybos susitarimus;

Pažeidžiamos grupės

46. ragina ES skirti mažiausiai pusę savo paramos MIŠ ir ją tose šalyse panaudoti tiems, kam jos labiausiai reikia, didžiausią dėmesį skiriant moterims, vaikams, žmonėms su negalia, ir veiksmingiau įtraukti pažeidžiamų grupių interesus į savo vystymosi strategijas;

47. atsižvelgdamas į tai, remia Komisijos pasiūlymą 2010 m. atliekant AKR programų laikotarpio vidurio peržiūrą perskirstyti lėšas toms šalims, kurių padėtis blogiausia;

48. ragina ES ir besivystančias šalis ypatingą dėmesį skirti mažumų teisėms ir primygtinai ragina ES įtraukti neginčytinas žmogaus teisių ir nediskriminavimo nuostatas į savo tarptautinius susitarimus, be kita ko, skiriant dėmesį diskriminavimui dėl lyties, rasės ar etninės kilmės, religijos ar įsitikinimų, negalios, amžiaus bei seksualinės orientacijos ir AIDS/ŽIV segančių žmonių diskriminavimui;

Laisvė nuo bado

49. ragina ES ir jos partnerių vyriausybes padidinti investicijas į žemės ūkį ir apsirūpinimo maistu užtikrinimą iki tokio lygio, kuris visiems garantuotų laisvę nuo bado, ypač atsižvelgiant į neatidėliotinus alkio patenkinimo poreikius, mažus ūkius ir socialinės apsaugos programas;

50. ragina Komisiją remti žemės nuosavybę, kaip skurdo mažinimo ir apsirūpinimo maistu užtikrinimo priemonę, stiprinant nuosavybės teises ir palengvinant ūkininkų, mažų įmonių ir vietos bendruomenių galimybes gauti kreditą;

Tinkamas darbas

51. reiškia didelį susirūpinimą dėl to, kad vyriausybės remiami užsienio investuotojai šiuo metu įgyja dirbamos žemės (ypač Afrikoje), o dėl to gali kilti grėsmė apsirūpinimui maistu vietos lygmeniu ir atsirasti rimtų, didelio masto pasekmių besivystančiose šalyse; ragina JT ir ES spręsti dirbamos žemės išsigijimo neigiamo poveikio (įskaitant smulkių ūkių nusavinimą ir netvarų žemės ir vandens naudojimą) problemą pripažįstant gyventojų teisę kontroliuoti dirbamą žemę ir kitus gyvybiškai svarbius gamtinius išteklius;

52. ragina valstybes nares ir Komisiją dėti daugiau pastangų kovai su vaikų darbu, remiant konkrečias programas ir nustatant vystymosi politikos ir tarptautinės prekybos gaires;

53. ragina ES ir besivystančių šalių vyriausybes tvirtai remti TDO Visuotinį darbo vietų paktą ir veiksmingai taikyti visus Tinkamo darbo darbotvarkės aspektus;

54. ragina Komisiją stebėti darbuotojų socialinę apsaugą, socialinį dialogą ir pagrindinius darbo standartus besivystančiose šalyse ir, kai būtina, teikti paskatas bei taikyti sankcijas, naudojant prekybos sutartis ir visas kitas prieinamas priemones;

IV. Valdymas

55. ragina Pasaulio banką ir TVF skirti teisingesnę balsavimo teisių dalį nepakankamai atstovaujamos šalims ir taip užtikrinti, kad jau netrukus kreditoriai ir skolininkai turėtų vienodas balsavimo teises ir kad skolinant nebūtų pažeidžiami savanoriško išsipareigojimo principai, dėl kurių išsipareigota Paryžiuje ir Akroje;

2010 m. birželio 15 d., antradienis

56. ragina TVF didinti mažas pajamas gaunančių šalių (MPGŠ) galimybes naudotis jo lengvatinio kredito priemonėmis ir MPGŠ skirti daugiau specialiųjų skolinimosi teisių (angl. SDR), atsižvelgiant į šių šalių poreikius;
57. priimant bendrą sprendimą dėl būsimos Europos investicijų banko išorės įgaliojimų peržiūros, ketina užtikrinti, kad EIB įgyvendintų savo įgaliojimus, susijusius su vystymusi, ir jo išteklių naudojimą labiau suderinti su besivystančių šalių poreikiais, įskaitant abipusiai veiksmingas neturtingiesiems palankias kredito priemones;
58. ragina visas valstybes nares ir tarptautinę bendruomenę užtikrinti, kad JT liktų įprastu forumu pasaulinio valdymo ir skurdo problemoms spręsti;
59. ragina ES ir Afrikos Sąjungos valdžios institucijas realizuoti iš naujo atsiradusią politinę valių strateginei Afrikos ir ES partnerystei ir skirti konkrečius išteklius, kad būtų galima įgyvendinti visą šios partnerystės potencialą;
60. ragina ES ir tarptautinę bendruomenę skatinti ir remti demokratiją, taiką, teisinės valstybės principus ir nekorumpuotą administravimą besivystančiose šalyse;
61. ragina ES ir tarptautinę bendruomenę dėti ypatingas pastangas remiant besivystančių šalių viešąjį administravimą, kad būtų galima visų pirma kovoti su korupcija ir sukurti skaidrią, nešališką ir sąžiningą administracinę aplinką, taip pat pripažįstant itin svarbų nevalstybinių subjektų ir pilietinės visuomenės vaidmenį;
62. ragina visas besivystančias šalis skubiai pasirašyti JT konvenciją dėl kovos su korupcija ir imtis praktinių veiksmų siekiant veiksmingai įgyvendinti jos nuostatas bei nustatyti pažangos stebėsenos priemones;
63. pripažįsta, jog besivystančioms šalims reikia pagerinti tarptautinių apskaitos standartų taikymą, kad būtų užkirstas kelias mokesčių nemokėjimui ir vengimui ir taip užtikrintas geresnis fiskalinis valdymas pasauliniu mastu;
64. ragina besivystančias šalis įtraukti parlamentus, vietos valdžią, pilietinę visuomenę ir kitus nevalstybinius subjektus į visus politikos formavimo ir įgyvendinimo etapus;
65. ragina besivystančias šalis, ypač tas, kurioms skiriama daugiausia ES pagalbos, stiprinti gerą visų savo viešosios politikos sričių valdymą, visų pirma gaunamos pagalbos valdymą, ir primygtinai ragina Komisiją imtis visų reikiamų veiksmų siekiant užtikrinti skaidrų ir efektyvų pagalbos panaudojimą;
66. pripažįsta, kad esama labai svarbaus ryšio tarp saugumo ir vystymosi, ir susirūpinęs pažymi, kad nėra pakankamos pažangos ieškant taikaus įsisenėjusių konfliktų ES kaimyninėse ir kitose šalyse sprendimo, ir primygtinai ragina ES apsvaistyti šioje srityje dedamas savo pastangas;
67. ragina ES dalyvauti plataus užmojo ir konstruktyviame dialoge su visomis įprastomis ir naujomis paramą teikiančiomis šalimis, siekiant užtikrinti, kad būtų pasiekti TVT ir kad skurdo mažinimas tebebūtų vienas svarbiausių pasaulinės darbotvarkės klausimų;
- *
- *   *
68. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams bei Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui.